

مراقبت از نوزادان

نوزادانی را که قبل از 37 هفتگی متولد شوند را نوزاد نارس می گویند.

علائم و نشانه ها:

- ❑ وزن کمتر از 2500 گرم
- ❑ پوست نازک و براق
- ❑ مکیدن و بلع ناموثر
- ❑ کمبود چربی بدن
- ❑ گریه ضعیف و تون بدنی ضعیف و غیر فعال

علت تولد نوزاد نارس

- مشکلات جفت
- بارداری دو قلو و چند قلو
- عفونت مادر
- مشکلات رحم
- مصرف الکل و روان گردان ها

مشکلات احتمالی نوزادان نارس

- آپنه یا قطع تنفس _ کم خونی
- بیماری نارس شبکیه چشم _ نرمی استخوان
- ناشنوایی _ هیپوترمی _ هیپرترمی
- افزایش بیلی روبین خون _ تفاوت در نیازهای غذایی نسبت به نوزادان ترم

۱

مراقبت های خاص نوزادان:

- ❑ در طول بستری نوزاد ، حضور والدین به خصوص مادر اهمیت زیادی دارد.
- ❑ او باید نوزاد خود را در آغوش بگیرد، او را نوازش کند و تدریجا تغذیه نوزاد را آموزش ببینید.
- ❑ در ابتدا شیر نوزاد با حجم کم و اغلب با لوله معده داده می شود.
- ❑ مادر در این مدت باید شیر خود را دوشیده درون ظرف درب دار و تمیز قرار دهد، نام نوزاد و تاریخ تهیه شیر روی ظرف ثبت شود و با قرار دادن روی یخ به بیمارستان حمل گردد.
- ❑ این شیر در دمای اتاق 4 ساعت ، در یخچال 48 ساعت در یخدان یخچال دو هفته ، در فریزر متصل به یخچال 3 ماه و در فریزر با انجماد عمیق 6 ماه قابل نگهداری است.
- ❑ شیر منجمد ذوب شده فقط در یخچال و تنها تا 24 ساعت قابل استفاده می باشد.
- ❑ مادر می تواند تحت نظر پرستار، تغذیه با لوله معده را یاد بگیرد.
- ❑ وقتی حجم شیر افزایش یافت ، بنا به دستور پزشک ، مکیدن با سینه مادر تمرین می شود.
- ❑ تا نوزاد تدریجا مکیدن را یاد بگیرد طوری که تغذیه با لوله معده به تدریج قطع و شیر با سینه مادر داده شود.

۲

- ❑ حرارت مناسب اتاق برای نوزادان نارس 25_26 درجه سانتی گراد می باشد.
- ❑ نوزاد نباید در کنار بخاری ، رادیاتور ، شوفاژ ، جریان باد کولر یا پنکه و یا تابش مستقیم آفتاب خوابیده شود.
- ❑ تغذیه با شیر مادر هر 2/5-2 ساعت انجام می شود.
- ❑ در صورت خواب زیاد احتمال کاهش قند خون وجود دارد.
- ❑ بهتر است نوزاد هر 2_3 ساعت بیدار شده و شیر داده شود.
- ❑ خیس بودن کهنه 6 بار در روز و وزن گیری هفتگی 150_200 گرم بهترین معیار برای تغذیه کافی نوزاد می باشد .
- ❑ تمامی نوزادان با وزن کمتر از 2000 گرم باید در یک ماهگی یک دور اضافی واکسن هیپاتیت B دریافت کنند.
- ❑ هنگام خروج از بیمارستان قطره خوراکی فلج اطفال به نوزاد داده شود.
- ❑ در هر زمانی بعد از ترخیص اگر نوزاد بدحال شود(تب، شیرنخوردن، مکیدن ضعیف، استفراغ های مکرر بی حالی و ...) بایستی سریعا به پزشک اطفال مراجعه کنند.

۳

مراقبت از نوزاد نارس

www.shlenjan.mui.ac.ir
شماره تماس: 03152237326
واحد آموزش به‌بیمار 2209

کد پمفلت: Sh.L/EP/045/AC

چهار نکته کلیدی برای در آغوش گرفتن شیر خوار برای شیر دهی

- 1) سر گردن و بدن (شانه و باسن) در یک راستا، سر کمی متمایل به عقب و نچرخیده باشد.
- 2) بدن شیر خوار نزدیک بدن مادر نگه داشته شود.
- 3) همه بدن و سر نوزاد حمایت شود.
- 4) صورت او روبروی پستان و بینی اش رو به نوک پستان باشد.

دفع مدفوع

در صورت تغذیه نوزاد با شیر مادر، مدفوع با رنگ زرد مایل به نارنجی (خردلی) و بوی شیر یا ماست ترشیده می‌دهد.
در صورت تغذیه با شیر خشک مدفوع حجیم تر و سفت تر و رنگ آن قهوه ای روشن است.

۵

- اولین معاینات نوزاد بایستی 24 تا 48 ساعت بعد از ترخیص صورت گیرد.
- مراجعات بعدی هر هفته یکبار می‌باشد.
- در ماه های زندگی نوزاد نارس ، از مسافرت های طولانی و حضور در مهمانی های شلوغ پرهیز شود.
- بوسیدن نوزاد ممکن است باعث انتقال بیماریها به او شود.
- در زمانی که حجم شیر نوزاد به مقدار کافی برسد ، روزانه 25 قطره مولتی ویتامین به شیر اضافه می‌گردد.
- نوزاد نارس نیاز به انرژی و پروتئین بیشتری دارد همچنین نیاز به مکمل هایی مثل سدیم ، کلسیم ، فسفر، آهن و مکمل های دیگر که اپتامیل از جمله آنهاست.
- در صورت نیاز طبق دستورات پزشک این مکمل را به شیر نوزاد اضافه می‌کنید.
- کم خونی در بسیار از نوزادان نارس دیده می‌شود که بسته به نظر پزشک قطره آهن از یک ماهگی به نوزاد داده می‌شود.
- گاهی ممکن است شیر خوردن نوزاد بیش از یک ساعت طول بکشد به منظور جلوگیری از اتلاف انرژی و خستگی نوزاد او را به طور متناوب با فنجان و پستان تغذیه کنید.

۴